

ข้อบังคับกระทรวงกลาโหม

ว่าด้วยกิจการกำลังพลสำรอง

พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยกิจการกำลังพลสำรอง อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ (๑) มาตรา ๑๕ วรรคสาม มาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยกิจการกำลังพลสำรอง พ.ศ. ๒๕๕๙”
- ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ปลัดกระทรวงกลาโหมรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ เพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

๔.๑ “กำลังพลสำรอง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นกำลังสำรองประเภทหนึ่ง ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมที่มีการบรรจุในบัญชีบรรจุกำลังพลสำรอง ซึ่งประกอบด้วย กำลังพลสำรองพร้อมใช้งาน และกำลังพลสำรองเตรียมพร้อม

๔.๒ “กำลังพลสำรองพร้อมใช้งาน” หมายความว่า กำลังพลสำรองที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีบรรจุกำลังพลสำรอง คราวละ ๖ ปี

๔.๓ “กำลังพลสำรองเตรียมพร้อม” หมายความว่า กำลังพลสำรองพร้อมใช้งาน ที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีบรรจุกำลังพลสำรองครบระยะเวลาที่กำหนดและเป็นกำลังพลสำรองเตรียมพร้อมอีกระยะเวลาไม่เกิน ๖ ปี

๔.๔ “กำลังสำรอง” หมายความว่า กำลังที่มีใช้กำลังทหารประจำการ และทหารกองประจำการที่เตรียมไว้สนับสนุนการปฏิบัติการกิจตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม ซึ่งได้แก่ กำลังกึ่งทหาร กลุ่มพลั้งมวลชนจัดตั้ง กลุ่มพลั้งมวลชนอื่น กำลังพลสำรองที่เป็นทหารกองเกินและทหารกองหนุน ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร และกำลังพลสำรองตามกฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรอง

๔.๕ “กำลังกึ่งทหาร” หมายความว่า กำลังในส่วนที่บรรจุเข้าในหน่วยตามอัตราการจัดและยุทธวิธีปรกรณ์ ในลักษณะคล้ายคลึงกับหน่วยทหาร มีขีดความสามารถเข้าทำการรบได้ในระดับหนึ่ง เช่น กองอาสาวิชาดินแดน ตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น

๔.๖ “กลุ่มพลังมวลชนจัดตั้ง” หมายความว่า กลุ่มพลังมวลชนที่มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง

๔.๗ “กลุ่มพลังมวลชนอื่น” หมายความว่า กลุ่มพลังมวลชนที่มีการจัดตั้งนอกเหนือจากข้อ ๔.๖ เช่น กลุ่มพลังมวลชนที่จัดตั้งโดยองค์กร หรือส่วนราชการต่าง ๆ

๔.๘ “กำลังพลสำรองที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง” หมายความว่า บุคคลที่ประกอบอาชีพที่มีความสำคัญต่อกิจกรรมทางทหารและกิจกรรมพลเรือนและเป็นอาชีพสำคัญที่ต้องมีความชำนาญเป็นพิเศษ ซึ่งผู้ที่ปฏิบัติการในอาชีพนั้นต้องใช้เวลาฝึกอบรมประมาณ ๒ ปี หรือผู้ปฏิบัติการในอาชีพนั้นต้องมีคุณสมบัติของตัวบุคคลเป็นพิเศษ หรือมีการขาดแคลนสถาบันการฝึกอบรมอาชีพนั้น หรือมีการขาดแคลนบุคลากรประเภทนั้น ๆ ในปัจจุบัน หรือเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นต่อกิจกรรมสำคัญในการเตรียมพร้อมของชาติ

๔.๙ “กิจการกำลังพลสำรอง” หมายความว่า การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมและการใช้กำลังพลสำรอง เช่น การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง การผลิตกำลังพลสำรอง การฝึกศึกษากำลังพลสำรอง การควบคุมกำลังพลสำรอง และการเรียกกำลังพลสำรองหรือการระดมพล

๔.๑๐ “ส่วนราชการ” หมายความว่า สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ

๔.๑๑ “หน่วยทหาร” หมายความว่า หน่วยทหารตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม

๔.๑๒ “หน่วยกำลังพลสำรอง” หมายความว่า หน่วยทหารที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยจัดทำบัญชีบรรจุกำลัง หรือหน่วยรับการบรรจุ หรือหน่วยฝึกกำลังพลสำรอง หรือหน่วยรับพล หรือหน่วยเรียกพล ที่มีการบรรจุรายชื่อทหารประจำการ ทหารกองประจำการ และกำลังพลสำรองลงในบัญชีบรรจุกำลังให้ครบอัตราเต็ม

๔.๑๓ “หน่วยกำลังประจำการ” หมายความว่า หน่วยทหารซึ่งมีการบรรจุรายชื่อทหารประจำการ และทหารกองประจำการลงในบัญชีบรรจุกำลังตามอัตราที่กำหนด

๔.๑๔ “หน่วยสนับสนุนกำลังประจำการเสริม” หมายความว่า หน่วยทหารที่ทำหน้าที่สนับสนุนกำลังประจำการเสริมให้กับหน่วยกำลังพลสำรอง

๔.๑๕ “หน่วยทางบัญชี” หมายความว่า หน่วยกำลังพลสำรองที่ยังไม่มีการจัดตั้งโดยมีการจัดทำบัญชีบรรจุกำลังไว้ตั้งแต่นายมปกติ

๔.๑๖ “นายทหารสัญญาบัตรกองหนุน” หมายความว่า นายทหารซึ่งไม่มีตำแหน่งราชการประจำในกระทรวงกลาโหม และกระทรวงกลาโหมสั่งให้เป็นนายทหารประเภทนี้ โดยถืออายุเป็นเกณฑ์คือ

ยศ ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ถึง ยศ ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก อายุไม่เกิน ๔๕ ปี

ยศ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี ถึง ยศ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
อายุไม่เกิน ๕๐ ปี

ยศ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก ถึง ยศ นายพล อายุไม่เกิน ๕๕ ปี
๔.๑๗ “นายทหารสัญญาบัตรนอกราชการ” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตร
ซึ่งไม่มีตำแหน่งราชการประจำในกระทรวงกลาโหม และกระทรวงกลาโหมสั่งให้เป็นนายทหารสัญญาบัตร
ประเภทนี้ โดยจะอยู่ในประเภทนายทหารสัญญาบัตรนอกราชการได้ไม่เกินกำหนดอายุ ดังนี้

ยศ ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ถึง ยศ ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก
อายุไม่เกิน ๕๕ ปี

ยศ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี ถึง ยศ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท
อายุไม่เกิน ๖๐ ปี

ยศ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก ถึง ยศ นายพล อายุไม่เกิน ๖๕ ปี
๔.๑๘ “นายทหารสัญญาบัตรนอกกอง” หมายความว่า นายทหารสัญญาบัตรซึ่งไม่มี
ตำแหน่งราชการประจำในกระทรวงกลาโหม และกระทรวงกลาโหมสั่งให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรประเภทนี้

๔.๑๙ “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองประจำการ
โดยรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนด หรือทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหาร
ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุน
ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

๔.๒๐ “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองเกิน
เมื่ออายุครบ ๓๐ ปีบริบูรณ์ หรือทหารที่ปลดจากกองประจำการโดยต้องจำขังหรือจำคุกมีกำหนดวันที่ต้องทัณฑ์
หรือต้องโทษรวมได้ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือกระทำให้เสื่อมเสียแก่ราชการทหารแล้วถูกปลดเป็นทหารกองหนุน
ประเภทที่ ๒

๔.๒๑ “ทหารกองเกิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยัง
ไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

๔.๒๒ “รุ่นปี” หมายความว่า ปีพุทธศักราชที่ทหารกองประจำการ หรือทหารกองเกิน
ซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารและได้ขึ้นทะเบียน
กองประจำการแล้วถูกปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ เช่น คนซึ่งถูกปลดในพุทธศักราช ๒๕๕๙
จะเป็นวัน เดือน ไต่ก็ตาม ให้เรียกว่า “ทหารกองหนุน รุ่นปี ๒๕๕๙”

๔.๒๓ “ชั้นปี” หมายความว่า ปีพุทธศักราชที่ชายผู้นั้นมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์
เช่น คนเกิดในพุทธศักราช ๒๕๔๑ จะเป็น วัน เดือนใดก็ตาม อายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในพุทธศักราช ๒๕๕๙
ให้เรียกว่า “คนชั้นปี ๒๕๕๙”

๔.๒๔ “ภูมิลำเนาทหาร” หมายความว่า ท้องที่อำเภอหรือเขตซึ่งได้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินไว้ หรือท้องที่อำเภอหรือเขตใหม่ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ย้ายมามีถิ่นที่อยู่เป็นหลักฐานตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารแล้ว

๔.๒๕ “ภูมิลำเนา” หมายความว่า ถิ่นที่อยู่อันเป็นหลักแหล่งสำคัญที่ตั้งทำการหาเลี้ยงชีพประจำอยู่เป็นหลักฐานตามทะเบียนบ้านที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

๔.๒๖ การนับอายุ ตามข้อบังคับนี้ให้นับอายุตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารโดยอนุโลม

หมวด ๒

พนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๕ ให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

๕.๑ ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ และผู้บัญชาการทหารอากาศ

๕.๒ เจ้ากรมการสรรพกำลังกลาโหม ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เจ้ากรมกำลังพลทหารบก เจ้ากรมกำลังพลทหารเรือ และเจ้ากรมกำลังพลทหารอากาศ

๕.๓ ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก

๕.๔ ผู้อำนวยการกองที่รับผิดชอบสายงานกิจการกำลังพลสำรอง

๕.๕ นายทหารสรรพกำลังกองทัพภาค และสัสดีกองทัพภาค

๕.๖ หัวหน้าฝ่ายสรรพกำลังมณฑลทหารบก และสัสดีมณฑลทหารบก

๕.๗ ผู้บังคับศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หรือผู้บังคับหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร หรือผู้บังคับศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารของกองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ

๕.๘ สัสดีจังหวัด หรือสัสดีกรุงเทพมหานคร

๕.๙ ผู้ช่วยสัสดีจังหวัด หรือผู้ช่วยสัสดีกรุงเทพมหานคร

๕.๑๐ สัสดีอำเภอ หรือสัสดีเขต และผู้ช่วยสัสดีอำเภอหรือผู้ช่วยสัสดีเขต

๕.๑๑ ผู้บังคับหน่วยทหารระดับกองร้อยหรือเทียบเท่าขึ้นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด

๕.๑๒ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการกำลังพลสำรองตามกฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรอง

ข้อ ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๖.๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๑ - ๕.๘ และข้อ ๕.๑๑ ดำเนินการรับบุคคลเข้าเป็นกำลังพลสำรอง

๖.๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๑๑ ดำเนินการบรรจุรายชื่อกำลังพลสำรอง ในบัญชีบรรจุกำลัง การเปลี่ยนแปลงการบรรจุรายชื่อกำลังพลสำรอง การเปลี่ยนแปลงสถานที่ติดต่อ ของกำลังพลสำรอง การเปลี่ยนชื่อตัว - ชื่อสกุล หรือแก้ไขเลขประจำตัวประชาชนของกำลังพลสำรอง รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้นให้หน่วยที่เกี่ยวข้องทราบ

๖.๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๑ - ๕.๓ เป็นผู้มีอำนาจลงชื่อในคำสั่ง เรียกกำลังพลสำรองเข้ารับราชการทหาร แล้วแต่กรณี

๖.๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๖ - ๕.๑๑ ส่งหรือปิดหนังสือแจ้งการบรรจุ รายชื่อกำลังพลสำรองในบัญชีบรรจุกำลัง หรือส่งหรือปิดคำสั่งเรียกกำลังพลสำรองเข้ารับราชการทหาร ให้กับกำลังพลสำรอง ณ สถานที่ที่กำลังพลสำรองระบุไว้ในขณะสมัครเข้าเป็นกำลังพลสำรอง หรือตามกฎหมายล้าเนาทหาร แล้วแต่กรณี

๖.๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๕.๒ - ๕.๖ ข้อ ๕.๘ และข้อ ๕.๑๑ ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อกำลังพลสำรองที่หลีกเลี่ยงขัดขืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกกำลังพลสำรอง เข้ารับราชการทหาร หรือมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรอง มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐานอื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

๖.๖ ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรองกำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมมอบหมาย

ข้อ ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พ้นจากอำนาจหน้าที่ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๗.๑ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นการรอกการลงโทษในความผิด อันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๗.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมสั่งให้พ้นหน้าที่

หมวด ๓

การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง

ข้อ ๘ การบรรจุและการใช้กำลังพลสำรอง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัคร หรือคัดเลือกกำลังพลสำรองที่มีคุณสมบัติครบถ้วน เหมาะสม เพื่อบรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยทหาร ตามลักษณะการใช้กำลังพลสำรอง คือ เสริมกำลัง เพิ่มเติมกำลัง ทดแทนกำลัง และขยายกำลัง เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของกระทรวงกลาโหมตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์การรับสมัครบุคคลเข้าเป็นกำลังพลสำรอง

๙.๑ คุณสมบัติทั่วไป

๙.๑.๑ มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด

๙.๑.๒ เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๑.๓ ไม่เป็นผู้ที่มีร่างกายพิการ ทูพพลภาพ หรือมีโรคที่ขัดต่อการเป็นกำลังพลสำรองตามกฎหมายว่าด้วยกำลังพลสำรอง

๙.๑.๔ ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีงาม

๙.๑.๕ ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

๙.๑.๖ ไม่เป็นผู้ที่เคยถูกให้ออกหรือถูกปลดจากราชการ เพราะมีความผิดหรือมีมลทิน หรือมัวหมอง

๙.๑.๗ ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างพักราชการ

๙.๑.๘ ไม่เป็นผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาลในคดีอาญา หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินคดีของศาล เว้นความผิดฐานประมาท หรือลหุโทษ

๙.๑.๙ เป็นทหารกองเกินที่พ้นหน้าที่ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ เว้นแต่เป็นผู้ที่สมัครเข้าเป็นกำลังพลสำรอง ตามข้อ ๙.๒.๓

๙.๑.๑๐ ไม่เป็นพระภิกษุ สามเณร หรือนักบวชในศาสนาอื่น

๙.๒ คุณสมบัติเฉพาะ

๙.๒.๑ กำลังพลสำรองสำหรับหน่วยกำลังพลสำรอง

๙.๒.๑.๑ กองทัพบก

๙.๒.๑.๑ (๑) กำลังพลสำรองประเภทนายทหารสัญญาบัตร

๙.๒.๑.๑ (๑.๑) เป็นนายทหารสัญญาบัตร

กองหนุนที่สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

๙.๒.๑.๑ (๑.๒) เป็นนายทหารประทวน

กองหนุนที่สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และมีคุณวุฒิ การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๑.๓) เป็นทหารกองหนุน

ประเภทที่ ๑ ที่รับราชการทหารในกองประจำการจนครบกำหนดและปลดเป็นกองหนุน และมีคุณวุฒิ การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๑.๔) เป็นทหารกองเกิน

ที่พ้นหน้าที่ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ หรือทหารกองหนุน ประเภทที่ ๒ และมีคุณวุฒิ การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๑.๕) เป็นหญิงหรือทหารหญิง
พ้นราชการที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๒) กำลังพลสำรองประเภทนายทหารประทวน

๙.๒.๑.๑ (๒.๑) เป็นนายทหารประทวน
กองหนุนที่สำเร็จการฝึกวิชาทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร

๙.๒.๑.๑ (๒.๒) เป็นทหารกองหนุน
ประเภทที่ ๑ ที่รับราชการทหารในกองประจำการจนครบกำหนดและปลดเป็นกองหนุน และมีคุณวุฒิ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๒.๓) เป็นทหารกองเกิน
ที่พ้นหน้าที่ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ หรือทหารกองหนุน
ประเภทที่ ๒ และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่
กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๒.๔) เป็นหญิงหรือทหารหญิง
พ้นราชการที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๙.๒.๑.๑ (๓) กำลังพลสำรองประเภทพลทหาร

๙.๒.๑.๑ (๓.๑) เป็นทหารกองหนุน
ประเภทที่ ๑ ที่รับราชการทหารในกองประจำการจนครบกำหนดและปลดเป็นกองหนุน

๙.๒.๑.๑ (๓.๒) เป็นทหารกองเกิน
ที่พ้นหน้าที่ในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๙.๒.๑.๒ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของกำลังพลสำรองสำหรับ
หน่วยกำลังพลสำรอง ให้กองทัพเรือและกองทัพอากาศ ยึดถือตามข้อ ๙.๒.๑.๑ (๑) - ๙.๒.๑.๑ (๓)
โดยอนุโลม

๙.๒.๒ กำลังพลสำรองที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะทาง สำหรับหน่วย
กำลังพลสำรอง ให้เป็นไปตามที่ส่วนราชการกำหนด

๙.๒.๓ กำลังพลสำรองซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามกฎหมาย
ว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร สำหรับหน่วยกำลังพลสำรอง เพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางทหาร
และกิจกรรมพลเรือน

๙.๒.๓.๑ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหาร ชั้นปีที่ ๕
เพื่อทำหน้าที่ในตำแหน่งรองผู้บังคับหมวดหรือผู้บังคับหมวดแล้วแต่กรณี